

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

ילדים בישראל : מדיניות ושרותים - 3885

תאריך עדכון אחרון 12-10-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: גיל הרך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר סמדר מושל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: smadar.moshel@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתאום

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס זה מקנה הכרות עם מושגים ותיאוריות מרכזיים במדיניות ציבורית תוך ניתוח מקרי בוחן מתחום מדיניות הגיל הרך. הקורס בוחן את השאלות הבאות: מהם המאפיינים והתמורות המרכזיים במדיניות הגיל הרך בישראל ובעולם? כיצד ניתן להסביר את התפתחות המדיניות לאורך העשורים האחרונים? מי המרוויחים ומי המפסידים ממדיניות החינוך? מהן רפורמות בחינוך בכלל ובחינוך בגיל הרך בפרט? מה מאפיין רפורמות מצליחות ומה מאפיין רפורמות שכשלו? כיצד מיישמים מדיניות חינוך לגיל הרך? אילו גורמים יש לקחת בחשבון בבואנו ליישם מדיניות חדשה? מה התפקיד של רגולציה בעיצוב ובפיקוח על מסגרות ושירותים לגיל הרך? כמו כן, נעסוק בהיבטים של שוויון ואי שוויון בחינוך לגיל הרך ובהשפעות של תפיסות ואידיאולוגיות נאו ליברליות על החינוך לגיל הרך. הקורס יחתם בדיון בקשר שבין מדיניות חינוך ופמיניזם, בדגש על מקצועות הטיפול.

מטרות הקורס:

- הכרות עם תיאוריות ומושגים מרכזיים במדיניות.
- הכרות עם מאפייני מדיניות החינוך לגיל הרך בישראל.
- פיתוח חשיבה ביקורתית באשר לסוגיות מדיניות מרכזיות לגיל הרך.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- הסטודנטים יבינו איך מערכת המקרו (תפיסות חברתיות, מדיניות ושירותים) משפיעים על ילדים. הסטודנטים יוכלו לנתח מקרי בוחן הקשורים במדיניות ויישום מדיניות.
- הסטודנטים יפתחו חשיבה ביקורתית בכל הנוגע לשירותים ומדיניות לילדים בישראל.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטאלית עם דיונים בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- נושא 1: מהי מדיניות? מהן מטרות החינוך? מהן מטרות החינוך לגיל הרך?
- נושא 2: מדיניות חינוך לגיל הרך במבט היסטורי
- נושא 3: תיאוריות של עיצוב מדיניות חינוך: תיאוריה של אינטרס ציבורי, תיאוריה של אינטרס פרטי
- נושא 4: תיאוריה ביקורתית כפריזמה לניתוח מדיניות
- נושא 5: רפורמות בחינוך
- נושא 6: יישום מדיניות חינוך
- נושא 7: רגולציה על שירותים לגיל הרך

נושא 8: אי שוויון בחינוך לגיל הרך
נושא 9: נאו ליברליזם וחינוך
נושא 10: פמיניזם וחינוך, Labor Caring

חומר חובה לקריאה:

נושא 1: מהי מדיניות? מהן מטרות החינוך? מהן מטרות החינוך לגיל הרך?
חומרי קריאה:

חובה:

מושל, ס. (2015). חינוך לגיל הרך כמנוף לצמצום אי שוויון: מחקר, מדיניות ופרקטיקה. היזמה למחקר יישומי בחינוך. אוחר מ- <http://pdf.23036/SystemFiles/il.ac.academy.education//http> עמ' 1-15.

רשות:

ויסבלאי, אתי. (2015). מדיניות ציבורית בתחום הגיל הרך – סקירה משווה. הכנסת: מרכז מידע ומחקר. אוחר מ- https://il.gov.knesset.fs/globaldocs/00155d010977/2_51556b58-e9f7-e411-80c8-00155d010977_11_7856.pdf

נושא 2: מדיניות חינוך לגיל הרך במבט היסטורי

חומרי קריאה:

חובה:

דורון, א. (2017). הרחבת רשת מעונות היום לילדים בגיל הרך בישראל בשנות ה-70 – חקר מקרה של מדיניות חברתית. ביטחון סוציאלי מס' 101, תמוז תשע"ז, יוני 2017. עמ' 119-140.

רשות:

Kamerman, S. B. (2007). A global history of early childhood education and care. background paper prepared for the Education for All Global Monitoring Report.

נושא 3: תיאוריות של עיצוב מדיניות חינוך: תיאוריה של אינטרס ציבורי, תיאוריה של אינטרס פרטי

חומרי קריאה:

רשות:

Baumgartner, F. R., Berry, J. M., Hojnacki, M., Leech, B. L., & Kimball, D. C. (2009). Lobbying and policy change. University of Chicago Press. Ch. 10
Hantke-Domas, M. (2003). The public interest theory of regulation: non-existence or misinterpretation?. European journal of law and economics, 15(2), 165-194.

נושא 4: תיאוריה ביקורתית כפריזמה לניתוח מדיניות

חומרי קריאה:

חובה:

Gillborn, D. (2005). Education policy as an act of white supremacy: Whiteness, critical race theory and education reform. Journal of education policy, 20(4), 485-505.

חובה:

חובה:

חובה:

רשות:

חובה:

ויינריב, א. (2007). על שוויון ואי שוויון. חיפה: הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה ופרדס הוצאה לאור. עמ' 9-15.

וקנין, ד., שביט, י. וששון, י. (2019). אי שוויון מתהווה בגיל הרך: עוני והישגים לימודיים עתידיים. דוח מצב המדינה. מרכז טאוב. אוחר מאתר מרכז טאוב - wp/il.org.taubcenter.org/content/uploads/2020/12/snr2019heb.pdf

נושא 9: נאו ליברליזם וחינוך

חומרי קריאה:

חובה:

איכילוב א' (2010). כינון החינוך הציבורי והנסיגה ממנו. בתוך: איכילוב א' (עורכת), 2010, הפרטה ומסחור בחינוך הציבורי בישראל, תל-אביב: בי"ס לחינוך / היחידה לסוציולוגיה של החינוך והקהילה / רמות / אוניברסיטת תל-אביב.

אטיה, ת. (2021). סבסוד מסגרות לגיל הרך בישראל — תמונת מצב והצעה לשינוי. פורום קהלת.

אוחזר מ- https://wp/il.org.kohelet/Early_KPF0125/2021/08/uploads/content-wp/il.org.kohelet/Childcare_Sub_H_E_75_F2.pdf

רשות:

Pinson, H., & Agbaria, A. K. (2015). Neo-liberalism and practices of selection in Arab education in Israel: Between control and empowerment. *Diaspora, Indigenous, and Minority Education*, 9(1), 54-80.

נושא 10: פמיניזם וחינוך, Labor Caring

חומרי קריאה:

חובה:

חוכמה, א. (2019). הבניית שוויון מגדרי ואי-שוויוניות מגדרי בגן הילדים. רב גוונים: מחקר ושיח, 18 (תשע"ט, 2019), עמ' 87-103. אוחר מ- אתר מכללת גורדון.

מארש, ד. וסטוקר, ג'. (2002). תיאוריות וגישות במדע המדינה. פמיניזם. האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 141-166.

רשות:

Folbre, N. (1995). "Holding hands at midnight": The paradox of caring labor. *Feminist economics*, 1(1), 73-92.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 25 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 75 %
מבחן בית

מידע נוסף / הערות:

מטלות הקורס:

- קריאה שוטפת של חומר הקריאה.
- הגשת תרגיל אמצע (25%)
- מבחן בית (75%)
- ירד ציון על מטלות שיוגשו באיחור.
- יש להגיש תרגילים באמצעות המודל.